

Basın Açıklaması**12 EYLÜL ASKERİ DARBESİNİN 20. YILINDA
GÜCÜMÜZ ÖRGÜTLÜLÜĞÜMÜZDÜR!**

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti, 12 Eylül askeri darbesinin 20. Yılında bir basın açıklaması yaparak 20 yılda yapılanlara ilişkin değerlendirmesini açıkladı. 12 Eylül askeri darbesinden bu yana geçen sürecin değerlendirildiği açıklamada; "Hala sermaye için sağlanan "huzur ve güven" ortamında, hala sürekli tehdit altında, "Huzursuz ve en yakınımızdakine bile güvensiz" bir halde yaşıyoruz. En başta da Susurluk faili siyasetçilere, Meclis'te oturan çetecilere güvenmiyoruz. Güvenecek sadece özgücümüz ve örgütlerimiz var." denildi.

"Türkiye'nin bir Eylül sabahı tank sesleriyle uyanmasının üzerinden tam yirmi yıl geçti. Toplumsal, siyasal ve ekonomik yaşantımızda kabul edilemez bir geri dönüşü yansıtan 12 Eylül askeri darbesinin 20. Yılında, halen 12 Eylül'ün izleriyle kanayan, üzerine ölü toprağı serpilmiş, korku ve yılgınlık altında ezilen bir Türkiye'de yaşıyoruz.

Anti-demokratik, her türlü kurumun egemenlerin vesayeti altında olduğu, yürürlükte olan Anayasasıyla hukuk devletinin asgarisinden bile bahsedilemeyen, siyasal krizlerle çalkalanan, kitlelerin gittikçe apolitikleştiği bir Türkiye'de yaşıyoruz.

12 Eylül askeri darbesi, siyasal meşruiyetini tüm toplumsal kesimler için "huzur ve güven" ortamı yaratmak bahanesiyle kazanmaya çalışıyordu. Cuntacıların "huzur ve güveni" nasıl tesis ettiklerini rakamlar bize hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak ölçüde gösteriyor. 1983'e kadar süren fiili darbe döneminde;

* 650.000 kişi gözaltına alındı, 230.000 kişi yargılandı.

* Gözaltında ya da cezaevlerinde 299 kişi yaşamını yitirdi, 171 kişinin işkenceyle öldüğü belgelerle kanıtlandı, 43 kişi için ise gözaltında "intihar ettiği" raporu düzenlendi.

* 7000 kişiye idam cezası istemiyle dava açıldı, 517 kişiye idam cezası verildi, 49 kişiye asıldı. Asılanlardan biri, 18 yaşını doldurup doldurmadığı kanıtlanamayan Erdal Eren'di.

* 30.000 memurun işine son verildi ve 7233'ü bölge dışına sürüldü.

* Gazeteler toplam 300 gün kapatıldı. 400 gazeteci hakkında dava açıldı, 31'i cezaevine girdi. Haklarında verilen ceza 3315 yılı geçiyordu.

* Sakıncalı bulunan 39 ton kitap yakıldı, bir o kadarı da depolarda çürümeye bırakıldı.

Huzur ve güvenin kimler için gerekli olduğu ise, 24 Ocak Kararları ve 1982 Anayasası ile inkar edilemez biçimde açığa çıkmış oldu. Anayasa ile, örgütlenme, düşünme ve düşündüğünü ifade etme özgürlüğü tamamen yok edildi, sendikalar ve siyasi partiler kapatıldı, sendikacılar cezaevlerine gönderildi. Ödemeler dengesi ve krizin aşılması için gerekli olan "istikrar" tedbirleri, işçilere grev yasağı getirilmesi ve sendikasızlaştırılmasıyla alınmış oldu. Bununla birlikte, emekçilerin reel ücretlerinde büyük bir düşüş yaşandı. 24 Ocak Kararları, diğer yandan gümrük tarifelerini, fiyat kontrollerini ve miktar kısıtlamalarını kaldırıp, mali piyasa hareketlerini serbestleştirerek sermayeye plan döneminde görülmemiş bir özgürleşme sağlıyordu. 1983 yılında askeri yönetim, bu programı hayata geçirenleri iktidara getirerek 24 Ocak kararlarının kendisi için ne kadar hayati önemde olduğunu da göstermiş oldu. Zira, IMF ve Dünya Bankası direktifleriyle uygulanan ekonomi programı, "huzur ve güveni sağlamak" senaryosunun arkasındaki gerçektir. O gün olduğu gibi, bugün de biliyoruz ki, sözü edilen, emek-

çilere ve tüm toplumsal kesimlere karşı sermayenin huzur ve güveninin sağlanması idi.

12 Eylül Anayasası, darbeyle sağlanan bu "Huzur ve güven ortamının" devamlılığı için atılmış olan bir adımdı. Üniversitelerdeki öğrenci ve aydınlar düşündüklerini söyleyerek "huzur ve güven ortamını" bozabilirlerdi; öğretim üyeleri üniversitelerden atıldı ve otoriter ve totaliter bir zihniyetin ürünü olan YÖK Yasası ile üniversiteler zapt-u rapt altına alındı. İşçiler "huzur ve güven ortamını" bozabilirlerdi; hak grevi yasaklandı, lokavt anayasal hak haline getirildi, sendikalara, meslek örgütlerine ve tüm sivil kuruluşlara siyaset yasağı kondu. Hatta Anayasa ile siyasi partilere de siyaset yasağı konması bekleniyordu ama siyasetçiler yasaklı olunca zaten siyaset yapacak cuntacılar başka kimse kalmamıştı. Meslek örgütleri seslerini yükseltebilirlerdi; Anayasa'nın 135 inci maddesiyle meslek örgütleri siyasal iktidarların vesayeti altına sokuldu ve "denetim" silahı onlara doğrultuldu. Bunun yanında Dernekler Kanunu, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Olağanüstü Hal Kanunu değiştirilerek tüm toplumsal kesimlerin sesleri kısıldı ve halen yürürlükte olan anti-demokratik 1982 Anayasası asker süngüsü altında şeffaf zarflarla atılan oylarla onaylandı. Hazırlanması, oylanması ve kabul edilmesiyle evrensel insan hakları ve hukuka tamamen aykırı bir Anayasa oluşturuldu.

12 Eylül Rejiminin dayattığı baskı ve apolitikleştirme sürecinin üzerinde yükseldiği argümanlar şunlardır; politika kötü-

dür: insanları ve ülkeyi böler, kargaşa ve disiplinsizliğe yol açar; bunun için de toplumsal kimliğin yeniden tanımlanması gerekliliği söz konusudur. Hiyerarşi, disiplin ve itaatkarlık temel toplumsal bileşenleridir. Bu bileşenlerin yapı taşları ise milli değerlerin korunma araçları olarak kabul edilen din, kültür, sanat, edebiyat, sinema ve tiyatrodur. Bu rejimin en başat özelliklerinden biri olan "baskı" toplumun kendi içine dönük, insanlığın karşısında olan her duruma kayıtsızlığı ve göz yummayı gerektirir. 12 Eylül rejimi, siyasal meşruluğu sarmak bir yana, siyaseti ahlaken köreltmüş, siyasette diyalog zeminlerini tahrip etmiş, korkuyu hakim kılmış ve demokrasiyi inkar etmiştir.

12 Eylül'ü yasallaştırma ve meşrulaştırma gerekçelerinin tümü geçersiz, yasa ve Anayasa dışı darbe, yarattığı tüm sonuçlarıyla birlikte gayri meşrudur. 12 Eylül rejiminin kalıcı kılınması için çıkartılan tüm yasalar iptal edilmeli, ilgili toplumsal kesimlerin de katkısıyla yeni ve demokratik bir Anayasa ve yasalar manzumesi hazırlanmalıdır.

1982 Anayasası ile sağlığı bir hak olarak görüp, devlet güvencesine alan görüş terk edilip, devlet düzenleyici, denetleyici bir konuma getirildi. Parasız sağlık hizmetlerinin devletin görevi olduğu anlayışı bırakılıp sorumluluk kişilere bırakıldığı noktada özelleştirmenin yolu açıldı. Bu dönemden sonra tam gün yasasının yürürlükten kaldırılması, sağlık yatırımlarının teşvik kapsamına alınması, demokratik kit-

le örgütlerinin kapatılması, Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık kurumlarında döner sermaye uygulamaları, zorunlu hizmetin getirilmesi, aşılamanın rutin bir hizmetten çıkarılmaya çalışılıp, kampanyaların teşvik edilmesi ve uygulanması, diğer emekçilerde olduğu gibi sağlık emekçilerinin ücretlerinde de ciddi bir düşüş yaşanması, özel doktor ve özel sağlık kurumu hizmetlerinden yararlanılması için halka yoğun propagandaların yapılması, tüm kamu sağlık kurumlarının işletme haline getirilmesi ve İlaç Fiyat Kararnamesi ile ilaç fiyatlarının serbest bırakılması, 12 Eylül'ün sağlık alanına yansımalarından bazılarıdır. Bunun yanında, Eczacılık ve Tıp Fakültelerine çok sayıda öğrenci alınarak mesleğin etkinliği, saygınlığı ve kalitesinin düşürülmesi ve sağlık çalışanlarının emeğinin ucuza satın alınması sağlandı. Bu yansımaları ortadan kaldırmak için, sağlık alanındaki meslek örgütlerinin de katılımıyla yasal mevzuat baştan aşağı yenilenmelidir.

Bugün 12 Eylül'ün üzerinden yirmi yıl geçti. Hala sermaye için sağlanan "huzur ve güven" ortamında, hala sürekli tehdit altında, "huzursuz ve en yakınımızdakine bile güvensiz" bir halde yaşıyoruz. En başta da Susurluk faili siyasetçilere, Meclis'te oturan çetecilere güvenmiyoruz.

Güvenecek sadece özgücümüz ve örgütlerimiz var. İlan ediyoruz."

**TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ
BASIN BÜROSU**

